

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 15. jula.

Na planinskom je frontu topnička djelatnost na obim stranama trajno živahna.

Načelnik glavnog stožera.

Britanska plemenitost.

Kad engleski državniči jedu, onda drže i govore. Lloyd George se u ovom pogledu donekle čak i proslavio. Ovih dana dopustio je on sebi opet takav jedan moko-veseli ispad, koji je učinio, da je javnost oslušnula, ne toliko zbog njegove sadržine, koliko zbog sporednih okolnosti. Skupili su se naime kanadski novinari oko britanskih ljudi na vladi. I tu je Lloyd George govorio — aktuelno kao obično — o položaju britanskih kolonija prema ratu i miru. Njegov govor dostigao je vrhunac u rečenici, da će državniči iz dominija odlučivati o pogodbama za mir kao ravnopravni članovi kabineta, zajedno sa engleskim državničima. Ovo je došlo u trenutku, kad se „državni ratni kabinet“ imao sastati u ovogodišnje zasjedanje.

Ovim je Lloyd George skrenuo opštu pažnju na uređenje državnog ratnog kabineta, koji je prošle godine stvoren i pozdravljen prekomjernim nadama. Tada je britanski premijer velikim riječima objavio novu instituciju, kojom bi kolonije imale zadovoliti neposrednog utiska na spoljnu politiku, odbranu države i državnu trgovinsku politiku. U prošireni ratni kabinet pozvan je po jedan član vlade iz Kanade, Australije, Novog Zelanda, Južne Afrike i Indije. Stvar je privukla najveću pažnju, jer je donde samouprava većih engleskih kolonija bila ograničena na unutrašnje okolnosti, dok je evropska vlada odlučivala samovoljno o pitanjima spoljne politike.

Ali je došlo drukčije. Engleske su dominije po svoj prilici namirisale barut, — a za vrijeme svoje pripadnosti Velikoj Britaniji mogle su dobiti dosta žalostnih iskustava — te su se prema plemenitoj ponudi držale prilično otklanjajući. Državni ratni kabinet nije osim generala Smutsa, koji je kabinetu pripadao naprosto kao štreber, a ne kao zvanični predstavnik Južne Afrike, rijetko su se tu nalazili ljudi iz vlade britanskog prekomorskog posjeda. General Botha je pretpostavio, da ostane kod kuće, a i Hughes, upravni ministar Australije, poslao je svoj otkaz u glavni grad Velike Britanije. Od cijelog bluffa nije ostalo ništa drugo, nego jedan uži odbor, a pred ovim je Lloyd George održao svoj govor. Naravno, da je diktator sa Temze čak i pred promijenjenim stanjem stvari zadržao „dobro raspoloženje“, te nahranio navinarske reportere svojom gomilom fraza najstarijeg izdanja.

Grof Burian o miroljubivosti Monarhije.

U samoj stvari su kolonije Velike Britanije ponudu državnog ratnog kabineta smatrale kao zamku, i umjele su, da joj vješto umaknu. Ljudi u Kanadi, Australiji i t. d. dobro su još 1917. godine uvidjeli, da je velikodušni plan matere zemlje u samoj stvari ciljao na džepove dominija. Od tada bi kolonije trebale sudjelovati u finansijskom trošku za flotu i vojne terete, što je dotle Engleska sama snosila. Naravno, u vezi sa ovim govorilo se samo o dobrovoljnom radu, ali kako stoji stvar, vidjelo se već iz činjenice, što je Velika Britanija neposredno za tim, iza kako je buknuo rat, zaplijenila cijelu imovinu zlata Indije i Egipta i naprosto ga predala Engleskoj banci kao pokriće za vladne zajmove. Nije nikakvo čudo, što su se kolonije tome protivile, da ma kojoj korporaciji u Londonu predaju pravo predaje novca. Čime bi dospjele u isti položaj u kome se nalazi Indija. Uopšte se može konstatovati, da osjećaji engleskog prekomorskog posjeda počinju po malo hladnjeti. Australija je konačno odbila opštu vojnu obavezu. U Južnoj Africi, gdje se general Botha nije ni usudio, da pitanje o vojnoj obaveznoj donese, vrije pobuna, a Kanada izgleda — što dalje vrijeme prolazi — da u ratu sudjeluje više novinarski, nego li materijalno. U laganom ali postepenom sve odlučnijem otporu engleskih kolonija protiv engleske nasilničke premoći, sve se razgovjetnije javlja činjenica, da sila Velike Britanije na zemljnoj kugli počinje slabiti — prelaziti na Uniju.

Mir izmedju Finske i Njemačke.

Stockholm, 15. jula.

Prema jednoj vijesti iz Helsinkisa primio je finski sabor ugovor o miru sa Njemačkom.

Odjek na novijih Hertlingovih izjava.

„Tägliche Rundschau“ o govoru.

Kb. Berlin, 15. jula.

„Tägliche Rundschau“ piše: Objavljivanje prvo javljenog govora državnog kancelara, grofa Hertlinga, o belgijskom pitanju može da obraduje. Izjava upotpunjuje prazninu, koja je bila u prvobitnom izvještaju i mnogo doprinijela pogrešnom shvatanju. U izjavi državnog kancelara došla je do izraza želja Njemačke za političko i vojničko pripojenje Belgije, te daje osnovu svakom sporazumu sa Belgijom.

Opet pogleda na uru.

— Užasno! Tek je pet časaka prošlo. Moram se nekako umiriti, jer ću sići u urnu.

Počeo je šetati po sobi i bilo mu je lakše.

— Je li vam velemožni rekao, zašto me zove k sebi? — upitao je konačno pisara.

— Nije, — odgovori pisar kratko i nastavi posao.

— Pa zar vi ne znate, zašto me zove? Vi to sigurno znate. No dakle, — zastao je smeten, i odmah ponovio: — Zašto toliko brbljam? Kako sam glup, još ću se izdati. Pisar ga pogledao u čudu.

— Otkud bih ja to znao? — odgovorio je, kao da se ispričava.

— Vi ste glupan, potpuno glupan, — vikne razdraženo Branković i izleti iz sobe.

Počeo je šetati hodnikom. Pisara, koji je išao za njim i počeo se ispričavati, potjerao je do stotine djavola. Ali što se više približavalo deset sati, razdražljivost je rasla sve jače. Srce mu je lupalo, kao da će se raspuknuti.

— Moram da idem, — šapnuo je, pogledavši na sat. Ali — zar ne bi bilo bolje, da pobjegnem? A kuda ću pobjeći? Poći ću k njemu i moliti ću ga. Ali što ću ga moliti? Ta on i ne zna ništa. A ako ne zna, zašto me onda zove?

Pošao je laganim korakom i zastajkujući svaki čas, u sobu velemožnoga. I kad je već došao do vrata, bilo mu je lakše i uhvatio potpuna ravnodušnost i

Sukob izmedju Rusije i sporazumnih sila.

Trupe sporazumnih sila na murmanskoj obali.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Rotterdam, 15. jula.

Reuter doznaje, da će trupe sporazumnih sila braniti murmansku obalu. Na putu su svježe čete iz Engleske za Bijelo more.

Dogadjaji u Rusiji.

Suzbijanje protivrevolucije. — Velika pobjeda sovjetskih trupa nad bijelim gardistima i Čeho-Slovacima.

Kb. Moskva, 15. jula.

Jedna zvanična objava komesara za rat saopštava: Bijeli gardisti, koji su zaposjeli grad Jaroslav, otjerani su odande i bježe preko Volge. Već su sve mjere poduzete, da budu uhvaćeni. Na frontu duž Volge zadobile su trupe sovjeta veliku pobjedu. Bijeli gardisti i Čeho-Slovaci bježe u neredu prema Samari. Kako izvještava vrhovni zapovjednik sovjetskih trupa, vrše Čeho-Slovaci, koji su pod komandom ruskih časnika grozna djela nad stanovništvom duž zapadno-sibirske željezničke pruge.

Potpuna pobjeda sovjetske politike. Kb. Moskva, 15. jula.

Peti sovjetski kongres prihvatio je odluku, u kojoj se kaže, da su se posljednji događaji izvršili potpuno pobjedom sovjetske politike vladanja. Položaj vlade naročito je pojačan ustankom socijalnih revolucionaraca, koji je doveo do ubistva njemačkog poslanika, grofa Mirbacha. Dalje je kongres primio nacrt za ustavnu vladu, koja se osniva na moći proletarijata i sovjeta.

Kritičan položaj Čeho-Slovaka.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Bern, 15. jula.

Prema vijestima, stiglih preko Stockholma, nalaze se Čeho-Slovaci u okolini Samare u izvanredno lošem položaju. Uhapšeni su jedan brzojav, u kome se traže životne namirnice, da bi se izbjeglo opasnosti od gladi.

Izdaja i samoubijstvo generala Muravjeva.

Kb. Moskva, 15. jula.

Petrogradska brzojavna agencija javlja: Vrhovni komandant sovjetskih trupa, Muravjev, izvršio je izdaju prema ruskoj vladi. On je izdao naredbu za maršovanje na Moskvu, u ko-

joj objavljuje Njemačkoj rat. Drugi komandant, Bludaravov, koji je preuzeo vrhovno zapovjedništvo poslao je vojnike, da Muravjeva uhapsu. Kad ih je Muravjev spazio, prošao je sebi kuglu kroz glavu. Za vrijeme ovog događaja nije ruska vojska ni za trenutak oslabila, i nastavila je svoje operacije.

Željeznički štrajk.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Basel, 15. jula.

Prema vijestima pariskih listova navodno iz Moskve, mogao bi da izbjije u cijeloj Rusiji željezničarski štrajk.

Buchanan u Woloskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Stockholm, 15. jula.

Prema vijestima listova očekuje se predajni engleski poslanik u Petrogradu, Buchanan u Woloskoj.

Bura u francuskoj komori.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Ženeva, 15. jula.

Prema vijestima pariskih listova došlo je u francuskoj komori do burnih scena, naročito kad je poslanik Thomas predložio, da se više ne produžuje privilegija, dana Francuskoj Banci. Ministar finansija Knopp ustao je protiv toga prijedloga. Pošto skrajnja lijevica nije htjela da prestane sa svojom bukom, morala se sjednica za kratko vrijeme odložiti. Pošto je sjednica opet otpočela, otklonjena je Thomasov prijedlog sa 338 protiv 173 glasa.

Izmjena zarobljenika izmedju Engleske i Njemačke.

Kb. Berlin, 15. jula.

Po vijestima listova iz Haaga pregovori izmedju Njemačke i Engleske zbog izmjene zarobljenika skoro su završeni. Dovedi su do zadovoljavajućeg rezultata. Delegati će po svoj prilici moći danas otputovati. Ratifikovanje će se izvršiti čim prije bude moguće, tako da će izmjena zarobljenika moći početi već idućih nedjelja.

Rat na moru.

Izbavljeni turski ratni brodovi. — Velsje u Carigradu.

Kb. Carigrad, 15. jula.

Prema vijestima listova stigla su u Bospor iz Sevastopolja negdašnji

turski ratni brodovi: „Medžidie“, „Jawu Selim“, „Hamidie“. „Medžidie“ je tokom rata naišla na minu, na što su je Rusi digli i oteili, a sad pri osvojenju Sevastopolja pala je Nijemcima u ruke. Listovi daju izraza veselju otomanskog naroda zbog ponovne pojave trojice ratnih brodova u turskom pristaništu. „Hamidie“ se pojavila danas pred Dolma-Bakče palatom i ispalila jednu salvu.

Razne brzojavne vijesti.

Proces protiv bivšeg francuskog ministra Malvy-a.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Ženeva, 15. jula.

Prema vijestima pariskih listova dolazi idućeg utorka do pretresa u procesu Malvy. Iza kulisa francuske komore čuje se, da će se protiv Malvy-a dići tužba, da je za vrijeme svoga ministarovanja neprijatelju izdao sve političke i vojničke francuske planove, naročito poznati napad na Chemin des Dames. Proces bi mogao trajati 20 dana. Pozvano je 48 svjedoka, medju njima Daudet, Barres, Briand i Painlé.

Srušila se letilica.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Budimpešta, 15. jula.

U subotu poslije podne srušila se u blizini postaje Magyarova poštanska letilica na putu za Beč. Oba su člana posade, dva natporučnika, poginula.

Vapaji Kerjenskoga.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“.)

Paris, 15. jula.

Izvršni odbor socijalno-radikalne stranke primio je danas Kerjenskoga, koji je izjavio, da se po njegovom mišljenju Rusija još uvijek nalazi u ratnom stanju sa Njemačkom. On je tražio, da svi narodi sporazumnih sila priskoče u pomoć Rusiji. Ta se pomoć ima sastojati u namiru transporta trupa, a naročito u snabdjevanju municijom. Kerjenski je molio, da se Rusiji pomogne u njenom neugodnom položaju a za 3 mjeseca biće možda prekasno.

Sličice o „kulturi“ sporazumnih sila.

Kako Talijani postupaju sa ratnim zarobljenicima.

Kakvom se nečovječnošću u Italiji postupa sa austro-ugarskim zarobljenicima, o tome daju ponovo dokaza u posljednje vrijeme primljeni izvještaji. Prema iskazu jednog italijanskog česetnika, koji se vratio iz rostva, bijesni malarija u zarobljeničkim logorima na Siciliji. Više od polovine austrijskih zarobljenika poboljevalo se od malarije. Talijanska uprava logora ne preduzima nikakve mjere protiv ove zaraze. Kinina uopšte nema, ili se daje u sasvim nedovoljnim količinama. Uz to dolazi još i veoma loša i nedo-

Istorijski kalendar.

Na prekjucerašnji dan, 14. jula 1789. g. dine zauzelo je naružano parisko građanstvo na juris tzv. Bastilju (Bastilju), tamnicu za političke krivce koji su se strahotali, koje su se u narodu o njoj pričale, bila postala upravo legendarna i u kojoj su gledali kao neki najglavniji simbol staroga apsolutističkog režima. Stoga istorija tome događaju i prilaga kao neki simbolican značaj, računajući dan zauzeća Bastilje kao početak francuske revolucije. Današnja francuska republika slavi 14. jula kao svoj jedini državni i narodni praznik. Već nekoliko dana osjećalo se jače vrijeme no ikada medju pariskim stanovništvom. Ohrabreno odlučnim držanjem narodne skupštine i razdraženo izvjesnim mjerama versailleskih dvorskih krugova pariske su narodne mase i nobile ma šla, na čemu bi iskale svoj gnjev, pa je onda naravno nekako bila na udarcu omrzutna Bastilja, u koju je u toku dugog niza godina bačeno toliko ljudi čisto ni krivih ni dužnih, a često ni neslušanih. Još u rano jutro 14. jula moglo se opažati, da se nešto krupno sprema. Na sve su se strane srotali odredi građana — novostvorene narodne garde, — koji su burno zahtijevali, da im se izda oružja. Već su se ranije mnoge hiljade građana u nedostatku boje oružja bili naružali kopljima. Oko deset sati na valise nekoliko desetina hiljada građana na invalidski dom; bili su saznali, da tamo ima pušaka. Komandant invalidskog doma de Sombreuil imao je na raspoloženju svega čaku ljudi, kojom nije mo-

PODLISTAK

Krešimir Kovačić:

A vet.

(Svršetak).

Zašto me on zove? Zašto? i pogleda na uru. Još čitav jedan sat moram čekati na taj strašan čas. Lupoži! Zašto me muci? Mogao me je odmah dati uapsiti. A možda to i nije ništa, — odjednom mu dođe misao, koja ga je utješila. Ali on brzo potjera tu misao. — Ne smijem se tješiti, moram biti pripravan na najgore. I on se hotimice mučio, jer se bojao, da baš nade i utjehe navješćuju neko kobno.

— A dogadjaj je čisto običan, — mislio je dalje. Koliko puta me već on zvao i nije bilo ništa, zašto je baš danas taj strah u meni?

I sad je opet taj strah budio u njemu užasne sumnje. Jer baš taj strah, to je ispravno predosjećanje onoga najstrašnijega, časa se boji već nekoliko nedjelja.

U njemu se borilo dvoje. Htio je da od sebe otjera strah i da zaboravi na sve sumnje i opet se i toga boja, jer će onda udarac, koji imaće sigurno doći, biti još lakše strašniji. Misli su se pobrkale, preskakale jedna drugu, razbijale se u tričave sumnje i uzalud je on na tojao, da taj čitav kaos logički svrsta u neko zaključke. Rastresenost i pobrkanoost zahvatila je njegovu dušu i uzrokovala neki nejasni i ludjački nemir, koji je dražio živce i udarao valovima krvi u srce.

bio je smiren, jer su mu živeći bi i izmor-ni od unutrašnje borbe.

Pokucao je i ušao u sobu bez straha. Čitava duševna i praznina se odj dnom poput ladjenske boce i u njemu nije bilo taj čas ni bolnih ni ugodnih oćaja. Gledao je tupo u vel moznoga i uhvatio ga straslan umor, koji je umrtvio mozdijane i on bi najradje u taj čas legao na pod i zaspa.

Velemožni je bio dobro volje. Pratio je dosjetke, kojima se sam smijao, jer ga je Branković jedva slušao. Tek po koji put je razvukao usta na smijeh iz pristojnosti.

Pa on ništa ne zna! Ništa ne zna! I ova pomisao razbudila je naglo u njemu radost. Sada je stao naglo brbljati i smijati se, dok mu to veselje nije presjokla jedna sumnja.

Gle, on tu govori svega i svašta. Nije li to zamka? On je obično vrlo šutljiv.

Nakon kratke službene upute ravnatelj se s njime oprestio. I kad je išao iz sobe velemožnoga, potpuno mu je odlanulo.

On ne zna ništa. Hvala bogu! I ne će tako skoro doznati. Dotle će dobiti vremena, da nadoknadim tu nesretnu svotu.

Vratio se natrag u pisarnu, utješeno i veselo. Ispričao se pisaru i dao mu cigareta. Bilo je već dvanaest sati.

Dobro je! Baš sam lud, što sam se toliko mučio. Osjećao se slobodnim, kad je napustio uredsku zgradu. — Sad opet imađem vremena. Barem do sutra. A do-

te ću moći spavati, oh, kako ću slatko zaspati.

Misao na san veselila ga i bodrija. Kad je došao kući, bio je s velikim tekom i onda legao i zaspa. Probudio ga zvonce telefona.

Izlepio je van i pitao sluškinju, tko je zvao na telefon.

— Ne znam, — odvratila sluškinja — rekla sam, da spavate. Nije mi rekao ime.

— Kako možete biti tako lud! Vikao je Branković ljutito. Rekao sam, da uvijek pitate, tko zove.

— Ali on je naglo zatvorio telefon ispričavala se sluškinja. Pa toliko puta pitam, tko zove, pa mi ipak ne kaže ime.

— Vi ćete me ubiti! upropastit ćete me. Nosite se do djavola, — derao se Branković razdražen i sam se propasio svoga glasa.

Eto to je! To je bio mir prije oluje. To je bila radost prije propasti. Sad znam, zašto sam mogao tako glupo biti miran u tako strašnom položaju. Znađu sve. To je redarstvo pitalo, jesam li kod kuće, da dodju i da me iznenada uapse. I događaji današnjeg dana opet su mu se spleli u glavi. Sastanak s Medakovićem i razgovor s velemožnim, — sve mu je to bilo odjednom jasno. Sve se splelo u kratak, logični zaključak, pun strahote: Oni znadu, onl će doći.

— Da ih čekam? Da bježim? — pitao se u ludom očajanju. Naći će me! Produljit ću samo svoje muke. Učinimo svemu kraj! Sve je bolje, nego ovo strašno iščekivanje.

I Branković uzme šešir i švrtitno, odlučnim korakom pođe na redarstvo.

vojina ishrana, koja se sastoji iz crv-
ljivog pasulja, graška tvrđo kao ka-
men, i supe, koja se ne može jesti.
Priča se, da je stotinama zarobljenika
pomirilo od malarije.

Podnarednik jednog lovačkog pu-
ka priča: U utvrđenju Peca to kod
Hienove terena su ljudi batinama
na rad, a nadnica im se nije isplaćiva-
la. Grozni su događaji, o kojima iz-
viestava jedan drugi desetak iz loge-
ra Fossano (Cuneo). Osamdeset
zarobljenika tražilo je tamno nadnicu
za izvršeni dvonedjeljni rad. Umjesto
da im se nadnica isplati, svezali su šes-
toricu podčasnika i šestoricu vojnika
na drveće kroz šest sati, i naredili su,
da pored njih ostala momčad iz loge-
ra defiluje. Osim toga su podčasnici
sudski kažnjeni sa tri i po, a momčad
sa šest i po mjeseci zatvora. Veziva-
nje za drvo i post su kod Italijana
veoma omiljene i svakodnevne kazne,
koje se određuju za svaku sitnicu.

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je utorak 16. jula, po starom
3. jula. — Rimokatolički: Skapulár, Gospa;
pravoslavni: Mučen. Jakint.

Kinematografi: C. i. k. vojni ki-
nematograf u Kralja Milana ulici br.
56 (Kolosium). U 6 sati poslije podne i u
8.30 sati uveče predstave za građanstvo.
— C. i. k. gradjanski kino na Ter-
zijaama br. 27. (Paris). U 6 sati poslije
podne i u 8 sati uveče opšte predstave.

Beogradski orkestrum u ljetnoj po-
zornici (bašta, Hotel Takova) na Terzijaama:
Početak predstave u 8.30 sati uveče.

Noćna služba u ljekarnama: Od
14. do uključivo 20. jula 1918. vršće noćnu
službu u Beogradu ove ljekarne (apoteke):
Selaković, Kneza Mihaila 45; Viktor-
ović, Terazije 28; Prendić, Kralja
Aleksandra 64; Stojčić, Sarajevska ul. 70.

Casnička i činovnička kasina otve-
rena je počam od 15. februara do 11 sati u
noći.

C. i. k. vojnički dom: Cilanica,
goba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno
od 7 sati jutro do 9 sati uveče. Slobodan
pristup svakome vojniku.

Biblioteka za pozajmicu (Bal-
kanska ulica br. 1, Hotel Moskva). Otvorena
od 10—11 sati prije i od 7—8 sati poslije
podne.

C. i. k. savsko kupatilo. Otvoreno
cijeli dan. Za vrijeme otvaranja ratnog mosta
— od 7 do pol 9 prije podne — ne će se
vršiti prijevoz posjetioca kupatila.

Saobraćaj na ratnom mostu
između Beograda i Zemuna obustavljen
je svakog dana od 7—8.30 sati prije podne
od 12.30—2 sata poslije podne.

Kućna bolnica: Posjeta nije dozvo-
ljena. Obavještena o bolesnicima dnevno od
11 do 12 sati prije podne na ulazu u baštu
bolničke zgrade sa strane Vidinske ulice.

Posjet bolesnika u bolnicama: U
bolnici „Brčko“ od 2—4 sata poslije podne.
U bolnici „Brinn“ od 9.30—12 sati prije
podne i od 2—4 sata poslije podne. — U
C. i. k. gradjanskoj bolnici: u utorak, čet-
vrtak i nedjelju od 1—3 sata poslije podne.

Vojno parno toplo kupatilo
u Car Dušanovoj ulici. — 1. Ku-
patilo u kadama: a) za vojne osobe
otvoreno radnim danima od 7 sati prije
podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom
i praznicima od 7 sati prije podne do 12
sati u podne. — b) Za gradjansko radnim
danima od 9 sati prije podne do 5 sati
poslije podne, a nedjeljom i praznicima od
9 sati prije podne do 12 $\frac{1}{2}$ sati u podne.

2. Parno kupatilo za časnike
i njima ravne činovnike otvoreno
je utorak, srijedom, petkom i subotom od
7 sati prije podne do 5 sati poslije podne,
a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije
podne do 12 $\frac{1}{2}$ sati u podne. — 3. Za gra-
djanu muškog pola otvoreno je parno
kupatilo ponedjeljkom i četvrtkom (ako u
te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati
prije podne do 5 sati poslije podne. — Cas-
nicima i njima ravnim činovnicima stoji
na volju da se služe parnim kupatilom i u
dane određene za gradjansko (ponedjelj-
kom i četvrtkom). Blagajna se zatvara rad-
nim danima u 12 $\frac{1}{2}$ sati, a nedjeljom i praz-
nicima u 12 sati u podne.

gao odbili nepreglednu rulju, a koman-
dant regularnih trupa u Parisu, Besen-
val, s jedne se strane više nije pouzda-
vao u svoje trupe, koje (bar pukovi, koji
su bili sastavljeni iz Francuza na su-
prot onima, koji su bili sastavljeni iz
stranih najamnika — većinom Nijemaca
i Švajcaraca) dijelom nisu htjele puci u
svoje sunarodnike, a s druge strane nije
dobijao određenih instrukcija iz Versa-
illesa, šta da radi. Tako je iz invalidskog
doma izvučeno 28.000 pušaka. Fuk fran-
cuske garde (tako nazvan za razliku od
kraljeve garde sastavljene od Švajcaraca)
bio je još ranije prišao narodnoj gardi, a
njegovu su se vojnici sada nazivali „cen-
tralnim grenadirima“. Na sve su se strane
orili pomamni uzvici: „Hajdemo na Basti-
lju! Hajdemo na Bastilju!“ Bastilja bila
je kao neka tvrđava opasana širokim ro-
vom, zidine su joj bile vrlo debele, pa je
sa malom posadom mogla izdržati čitavu
opsadu. Komandant Bastilje, stari de
Launay imao je na raspoloženju u prav-
nom smislu šaka ljudi: 82 starih vjerna-
na, koji su vršili redovnu stražarsku služ-
bu u Bastilji i 32 vojnika Švajcaraca,
koji su mu poslija kao „pojačanje“ protiv
sto hiljada razdraženih Parizana. Kao što
rekosmo, pošto je Bastilja bila vrlo čvr-
sta, a pošto je u njoj bilo dosta i topova i
municije, mogao se održati i tako, ali je
imao samo za jedan dan hrane. Prvo mu
u nekoliko mahna poslaše izaslanstva, koja
su tražili, „da pusti narodne vojnike u
Bastilju“, to znači drugim riječima, da
preda tvrđavu. Neko se vrijeme riješavao,
da se izvrđuje, da cijelu tvrđavu sa po-
sadam baci u vazduh, da je ne bi predao,
ali se nikako nije mogao konačno odlučiti.
Tako je prolazilo vrijeme... protiv Basti-
lje valjalo se čitavo more naroda. U prvi
mah još nije došlo do borbe. Masa se na-
dala da će de Launay ipak predati Bastilju,

Parobrodarski saobraćaj. I.
između Zemuna i Beograda. Red
plovidbe, koji važi od 26. januara do
opoziva: Polazak iz Zemuna za Beograd u
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30 i 11.30 po podne
i 1.30, 2.30, 3.30, 4.30, 5.30, 6.30, 7.30 i 8.30
poslije podne. — Polazak iz Beograda za
Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije
podne, te u 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslije
podne. — II. Između Zemuna i Panceva
Red plovidbe, koji važi od 23. maja do
daljnjeg naredbe: Iz Zemuna za Pancevo
svakog dana u 12 sati u podne i u 8 sati
uveče. — Iz Panceva za Zemun: svako-
dnevno u 5.30 sati prije podne i 3 sata
poslije podne. Brod koji saobraća između
Zemuna i Panceva i obratno ne pristaje
u Beogradu. — III. Između Beograda i
Sapca: Polazak iz Beograda za Sabcu
svake srijede i subote u 7.30 sati u jutro.
Polazak iz Sapca za Beograd svakog četvrtka
i nedjeljom u 7 s. u jutro. — Punički pa-
robrodarski saobraćaj između Oršave i
Zemuna i između Oršave i Braila.
Polazak iz Oršave za Zemun: nedjeljom,
utorakom, četvrtkom u 6 sati u jutro. Iz Ze-
muna za Oršavu: ponedjeljkom, srijedom i
petkom u 4 sata poslije podne. Iz Oršave
za Brailu: ponedjeljkom i petkom u 4 sata
poslije podne (srednje evropsko vrijeme).
Iz Braila za Oršavu: ponedjeljkom i četvrt-
kom u 1 sat 50 časaka poslije podne (zapadno-
evropsko vrijeme). — Parobrodarski saobra-
ćaj između Beograda i Smedereva:
Odazak iz Beograda za Smederevo nedjel-
jom i četvrtkom u 3 sata poslije podne iz
Smedereva za Beograd utorakom i petkom
u 8 sati u jutro. Parobrodarski saobraćaj
na pruzi Budimpešta—Zemun—Beo-
grad. (Važi od 28. marta). Polazak iz
Budimpešte dnevno u 10 sati uveče. Pola-
zak iz Beograda dnevno u 5 sati ujutro.
(Prvi brod kreće 30. marta). — Parobro-
darski saobraćaj na pruzi Szeged—Zemun
Polazak iz Szegeda (1. vožnja 31. marta)
srijedom, petkom i nedjeljom u 5 sati u
jutro. Polazak iz Zemuna za Titel—Szeged
(1. vožnja 29. marta) srijedom, petkom i ne-
djeljom u 11 sati u noći.

Osobni vojnički saobraćaj
na pruzi Zemun—Beograd—Sulina.
Za osobni vojnički saobraćaj na ovoj
pruzi određen je ovaj red plovidbe:
Svaki ponedjeljak, srijedu i petak odlazak
iz Zemuna u 12 sati u podne; odlazak iz
Beograda u 1 sat poslije podne; odlazak
iz Suline svake nedjelje, utoraka i četvrtka
u Beograd uveče u 9.30, a u Zemun u 10
sati.

Ratna izložba u Budimpešti.

Javljuju nam iz Budimpešte: 10.
jula poslijelo je Njeno c. i. k. Viročanstvo
gospodja nadvojvotkinja Augusta, izlož-
bu vojne glavne gubernije u Srbiji. Nad-
vojvotkinja je svako odjeljenje veoma tač-
no pregledala, interesovala se i za naj-
manje detalje, i izjavila svoje potpuno
priznanje o svemu, šta je vidjela. Veliko
interesovanje pokazalo je Njeno c. i. k.
Visočanstvo također je za proizvode i tvor-
nice cigareta. Poslije pregleda velikog sr-
pskog paviljona provela je nadvojvotkinja
duže vremena u poljoprivrednom dijelu
gubernijske izložbe, gdje su je poslužili
srpskom „turskom“ kavom. Sa naročitim
pohvalom izjavila se visoka posjetilja-
ca o školama, izložbi domaće industrije
sa zanatlijskom školom na Banjici, inten-
danturi (tvornici cigareta i sapuna), o
sanitetu (naročito radovi profesora Mit-
schenbachera), o izložbi oružja, pre-
metu i 9. odjeljenju vojne glavne gubernije.
Gospodja nadvojvotkinja se pohvalno
izrazila i o slikama ratne slikarke Fitzi
Ulreich. Nadvojvotkinja je došla u pra-
nji svojoj dvorske gospodji i bavila se u
izložbi pol drug sata.

Mojsijevsko bogoslužjenje na Tischo- beaw.

U sinagozi jevrejsko-eškenazijske
opštine, Kosmajska ul. br. 51., biće bo-
goslužjenje u srijedu 17. o. m. u 8 sati
uveče i u četvrtak, 18. o. m. u 6 sati
ujutru.

Gostovanje bečke pučke opere.

Osoblju bečke pučke opere, koja u
narednu subotu započinje u Beogradu
svoje duže gostovanje, pripadaju pr-
vorazredni soliste ovog opšte pozna-
tog umjetničkog zavoda. Tako se tu

nalaze gospodje: Gerhard, Wag-
schal, Attler, Salinger i
Baum, te gospoda Kubla, Pa-
cher, Maifrau, Frischler,
Haagen, Beer i Frank. Muzikom
ravna kapelnik Dr. Kaiser, a režiju
vodi g. Mainau, pod čijom se opo-
banom upravom ovo gostovanje i pri-
redjuje.

Ispiti u privatnoj ženskoj realnoj gim- naziji u Beogradu.

Učenice, kojima je odobreno pola-
ganje privatnih ispita u ovoj školi, po-
laćage ove ispite od 26.—29. jula po
rasporedu, koji je objavljen u školi.

Da se jave porodice.

Porodice ovih umrlih ratnih zaro-
bljenika i interniranih potrebno je, da se
jave sudskom odjeljenju opštine grada Beo-
grada radi izvjesnog važnog saopštenja:

1. Aleksandra Ilića;
2. Vladimira Glišića;
3. Ignjata Ignjatovića;
4. Vase Grožićevića.

Kažnjeni zbog rasipanja vodom.

Uprkos opetovanili opomena od
strane vlasti, da se šteti sa pijaćom
vodom, opazilo se, da se mnogi na to
nisu obazirali, a u drugu ruku da su
neki u svojoj kući nagomilovali za
zabranjeno vrijeme od 2 do 6 sati po-
slije podne toliku nepotrebnu vodu, da
su je docije morali proliti. Okružno
zapovjedništvo našlo se stoga ponu-
kerim, da protiv ljudi, koji su rasipa-
li vodu i koji se nisu pokoravali izdanoj
naredbi, prilično strogo postupi. Tom
se prilikom gradjanskoj upozoruje, da
će se u buduću, ako se stanovništvo
ne privikne na pametnu štednju vo-
dom, morati mjera dosada izrečenih
kazni povisiti na dvostruko pa i tro-
struko više. Dosada su zbog rasipanja
vodom kažnjeni: Zbog nagomilavanja
vode: Jela Branković na 100 K
globe (u slučaju neupitnosti sa 10
dana zatvora); Lenka Šumenko-
vić na 300 K (30 dana); Stanjoka
Plozević na 100 K (10 dana); dr.
Jovan Jovanović na 1000 K (100
dana); Ljubica Pavlović na 100 K
(10 dana). Zbog rasipanja vode: Kri-
stina Gagić na 100 K (10 dana); Ma-
rija Milovanović na 1000 K (100
dana); Katarina Mikšić na 500 K
(50 dana); Mica Pavlović na 500 K
(50 dana); Sara Konfino na 1000 K
(100 dana); Dragutin Milojević
500 K (50 dana); Kosara Marinko-
vić na 500 K (50 dana); Anton Ni-
kolić na 1000 K (100 dana); Jerolim
Matović na 300 K (30 dana); Vi-
centije Mandić na 200 K (20 dana);
Draga Marković na 300 K (30 da-
na); Nata Gjorgjević na 500 K
(50 dana); Kristina Krčević na
100 K (10 dana); Marija Gruić na
100 K (10 dana); Vujica Dimojro-
vić na 500 K (50 dana); Milica Du-
kić na 100 K (10 dana) i Kuzman Ni-
kolić na 300 K (30 dana).

Dužnost je svakoga stanovnika, da
uzme u obzir teškoće, koje su i u mir-
no vrijeme u ovakvoj vrućini vladale
sa vodom u Beogradu, pa da gdje god
uzmogne spriječi rasipanje vode, ka-
ko bi se izbjeglo da se ne pristupi
mnogo odlučnijim mjerama, zbog čega
bi stradali i neudžni gradjani. Stoga
još jednoć apelujemo na sve: Štedite
sa vodom! Pokoravajte se naredbama
vlasti i time izbjegnite kazni!

Jedno veselje za topčidersku siročad.
Jučerašnjem pokusu u cirkusu prisu-
stvovali su i pitomci c. i. k. siročića u
Topčideru i c. i. k. zanatlijske škole na
Banjici, Mališi, među njima neki baš pra-

ljom. Njega i ostale braniće Bastilje vo-
de u opštinski dom, da se tamo riješi o
njihovoj sudbini. Uzalud se Elie i Huliu tra-
de da izvrše datu obaveznu podkrep jenu ča-
snom rijeđu. Objesna ruja hoće da pre-
mlati jadno zarobljenike. Nekoliko vetera-
na bukvale su isčerećena oči malih i
gradjana. Ostale odbraniše bivši francu-
ski gardisti, koji ne htjedohše okajati sve-
ju vojničku čast. No pred samim opštins-
kim domom dočepa se rulja staroga de
Launaya, premlati ga kamenicama i od-
vali mu glavu, koja je pomienosno uve-
šena u opštinski dom. Posljednja mu je
riječ bila: „Braće, ubite me odmah! ne-
mojte me dugo mučiti“. Odmah sutra dan
otpočelo je rušenje Bastilje, tako da je
uskoro nestalo i posljednje traga straš-
ne tamnice. Kada su uveče 14. jula u Ver-
saillesu javili kralju Louisu XVI. šta se
dogodilo u Parisu, on uzviknu: „Pa to
je pobuna!“ Na to mu ozbiljnim glasom
odgovori vojvoda Liacout: „Nije to po-
buna, Vaše Veličanstvo, već je to revolu-
cija“. — Na prvu godišnjicu pada Bas-
tilje, 14. jula 1790. godine svečano je
na pariskom Marsovom polju u prisus-
tvu kraljevom i bezbrojne mase naroda pro-
slavljeno stupanje u snagu novoga usta-
va, kao u neku ruku izmirenje kraja i
naroda. Ovo je bio posljednji svjetski mo-
menat u životu Louisa XVI. Uskoro je
revolucija ponovo izbila udvostručenom
snagom, pa je on ubrzo izgubio i pri-
stvo i glavu. — 14. jula 1880. godine pr-
vi put je po odluci tadanje francuske vlade
svečano proslavljen dan pada Basti-
je kao jedini francuski državni i narodni
praznik, pa je tako ostalo do danas. To-
ga dana priredjuju se u Parisu i cijeloj
zemlji velike svečanosti. U Parisu se u
svima pozorištima daju besplatne pred-
stave za narod, a na Jonghampskom polju

vi patuljčići, dovedeni su u grad po svo-
jim učiteljima i njegovateljicama, električ-
nim tramvajem već u jutro. Veselje djece
bilo je veliko. Oči su im se upravo za-
rile od zadovoljstva i radosnog uzbuđ-
nje, da će viditi cirkus, slonove, majmu-
ne i sve ostalo, što mala djeca tako rado
gledaju. U cirkusu pak, ko da opiše onaj
smijeh, onu razdraganošć, onaj pljesak i
odobravanje umjetnicima i clownima, koji
se zacijelo nijesu mogli poželjati zahval-
nije publike? Mnoga su djeca uopšte bila
po prvi put u cirkusu, pa svojim učite-
ljima nijesu mogla dovoljno da zabl-
godare na ovo priredjeno im uživanje.

Gdje se može vršiti vršidba žita.

Saopštava se zainteresovanim, da su
radi olakšice proizvođača prilikom vršid-
be žita, postavljene tri električne vrši-
lice i to:

- I. Kod konjskih štala sreske komande
Mirjevo, više milina „Sloge“.
- II. U produženju Braničevske ulice; i
- III. Na smederevskom djerumu kod
Brunchihove ciglane.

Proizvođači mogu, gdje je kome bi-
že svoje žito nositi, a naplaćivaće se 10
od sto od ovršenog čistog zrna.

Prijava jednokopitara.

Svi jednokopitari (konji, magarci i ma-
zge), koji su svojina civilnog stanovni-
štva, moraju se neizostavno dojaviti na
pregled.

Pregled će se vršiti:

29. ovog mjeseca u 2 sata poslije
podne iz II., III., V. i VI. sreza, na Tr-
kalištu;

30. ovog mjeseca u 2 sata poslije po-
dne iz I., IV. i VII. sreza, na Trkalištu;

31. ovog mjeseca u 2 sata poslije po-
dne iz Cukarice, Topčidera i Topčiderskog
brda — preko od tramvajske stanice (G-
spodarska mehana).

Oni jednokopitari, koji se iz opravda-
nih razloga ne mogu 29. i 30. dovesti
pred komisiju, moraju biti neizostavno
dovedeni 31. ovog mjeseca.

Zandarmerija će strogo paziti, da svi-
ki sopstvenik dovede, odnosno pošalje svo-
je jednokopitare pred komisiju i svakog
sopstvenika, koji se ne bi ovoj naredbi
odazvao, prijaviće radi stroge kazne na-
dležnoj vlasti.

Pregled ovaj vrši se u interesu sou-
stvenika.

Cirkus za ratnu skrb.

Samo još dva dana ostaje cirkus u
Beogradu. U četvrtak, 18. jula, biće
posljednja predstava. Večeras će biti
većinom nov program. Posjeta je od-
lična. Tako da i posljednja tri dana na
svaki način ne će činiti izuzetka. Jav-
ne probe održavaće se i dalje od
10—12 sati prije podne.

Javna prodaja.

Danas 17. jula u 9 sati prije podne
izložice se javnoj prodaji, po odluci sta-
tatskog suda zaostavština pok. Josifa
Markovića u njegovom stanu u Po-
slaničkoj ulici broj 39.

Književni prijedlog

Kulturni značaj Srbije.

Prije kratkog vremena izašla je u
Svajcarskoj u krugu razočaranih jugo-
vanskih emigranata zanimljiva knjižica
pod gornjim naslovom (Kulturbedeutung
Serbiens, von Ivo Senković, Zürich 1917.
S. 66. Fcs. 1.20). Pisac daje ovdje iscrp-
nu sliku socijalnih i kulturnih odnosa
u Srbiji prije rata. U kratkim poglavlj-
ima opisuje on politički i društveni život
svih slojeva srpskog stanovništva. I ako
je pisac dugo godina živio u Srbiji on
ipak voli, da se u svojoj knjižici pozove
na svjedočanstvo raznih uvažanih srp-

obavlja se velika vojna smotra u prisus-
tvu predsjednika republike.

Na jučerašnji dan, 15. jula 1291. go-
dine umro je u Speyeru Rudolf hab-
burški, osnivač habsburške vladajuće
dinastije i ujedno prvi rimsko-njemački car
iz toga doma, koji se poslije dugog bezvla-
đa („interregnum“) opet vaspоставio mir
i red u Njemačkoj. O njegovom životu i
njegovoj vladavini već je bilo riječi na
ovom mjestu prilikom godišnjice njego-
vog rođenja (rođen je 1. maja 1218. go-
dine a izabran za rimsko-njemačkog cara
1273. godine). — 15. jula 1410. godine
bila se kod sela Tannenberg u dan-
skoj istočnoj Pruskoj nedaleko od Allen-
steina, mjesta, koja je toliko pominjano
i u početku ovoga rata, krvava bitka iz-
među vojske njemačkog vitezskog reda pod
komandom Ulricha pl. Jungingena i
Poljaka pod komandom njihovog kralja
Jagela. U toj su bitci pobijedili Polja-
ci, a vojska njemačkog vitezskog reda bila
je skoro sva uništena u borbi. — 15.
jula 1792. godine krunisan je u Frank-
furtu na Majni posljednji rimsko-njemač-
ki car, koji je nosio tu titulu — Franjo II.
Kao što smo onomad opet napomenuli,
Franjo II. se 1804. godine proglasio na-
sljednim austrijskim carem, a poslije o-
smisnava rajnskog saveza odrekao se ti-
tule rimsko-njemačkog cara. — 15. jula
1815. godine ukrao se Napoleon na en-
gleski brod „Bellerophon“, koji ga je od-
veo u englesko pristanište Plymouth, od-
kud je oveden u ropsivo na ostvo sv. Je-
lene gdje je umro 5. maja 1821. godine. —
15. jula 1831. godine rođen je u Ber-
linu ugledni vajar Reinhold Begas. U-
mro je 1911. godina. — 15. jula 1838.
godine rođen je u Beču znameniti vajar
Karlo Kundmann.

skih ličnosti. On saopštava izvještaje uni-
versitetnih profesora, učitelja, školskih
nadzornika, ljekara, bivših ministara, vi-
ših časnika, publicista i upravnih činovni-
ka o ekonomskim odnosima, naročito
obrazovanju, zdravstvenom stanju, trgo-
vini, industriji i školstvu, umjetnosti, nau-
ci, književnosti i štampi, političkoj upra-
vi opštine, sreza i okruga, najposlije i o
samim strankama, njenim vodjama i
njihovim ciljevima. Mi ćemo se na ovu
interesantnu knjigu još osvrnuti.

O prodaji voća.*)

Izvodnja i prodaja voća i s tim skop-
čano držanje pčela, te prodaja meda i
voska, dve su privredne grane, od kojih
naš seljak s malim i lakim trudom, može
da postigne lepu dobit. Da bi od voća
imali što više koristi, treba da po-
klonimo više pažnje nezi voćaka, te da
ga na vreme okopavamo i potkrešmo,
čistimo i trebimo od gada, i r tako nam
donese obiljati rod. Kod nas u Srbiji
se u nekim krajevima slabo obraća paž-
nja pri branju, držanju i čuvanju voća za
prodaju, zbog čega nam izmakne ona ko-
rist, što nam gotova dođe do ruke.

Prvo je pravilo za svakog ko voće
prodaje, da tako postupa s njim kod bra-
nja i posle, da se ni malo ne ugruva, ni
natuče, ne nagne, nego da se sačuva
zdravo i lepo, da ga je do poslietka mla-
videti i okusiti. A baš na to mnogi
naši seljaci i pijari ne samo da ni
malo ne paze, nego ga i sami izgruvaju,
da ne može biti gore; a znaju vrlo do-
bro, da svaki nagnuti komad od krup-
nijeg voća na onom mestu prvo pocrni i
trune dalje dok ne otrune i ono, što
nije ugruvano, te truje trulinom oko
sebe i ostalo zdravo voće.

Razborit seljak što god radi oko
voća, ako bere, prebira i odbira, ako
služe i preručuje, ako nosi i vozi, čini
to sve s pažnjom, ne žali probaviti svuda
po časak više, samo da sve uradi onako,
kako bi što bolju cenu postigao. Mnogi
neće da se potrude, da voće proberu, pa
lepiše i krupnije lepo da nameste, da na-
prave volju svakom, da im voće rado
kupe, te tako da dobiju za manje voća
više para; a ono loše i sitnije, da po-
troše kod kuće, da ga i ne nose na pro-
daju, jer i onom bojem cenu pokvari.

Naši seljaci neće mnogo da razbira-
ju ni za pijace, ni za vreme i način,
gde bi kad i kako svoje voće najbolja
prodali; nego ga obično izdaju iz šaka
i nezrelo u nevreće prodaju, što bi im
da su veštiji, dva i triput više kor-
sti donelo.

Naročito slabu pažnju poklanjaju vo-
ću naši trgovci sa voćem i pijari, jer
oni neće da znaju nikakva pravila o ku-
povanju, držanju i prodaji voća, ma da su
radi da što veću korist dobiju. Naši
voćarski trgovci i pijari, bud ugruvano
voće kupe, još ga i sami pri svakom pra-
ručivanju nemilice izgruvaju. Kad se to
više puta čini, obično biva, da ni pola-
vina ploda ne ostane zdrava od mnogog
preručivanja. Pošto korpe i kotarice u
kojima donesu seljaci voće nisu tako sku-
pe, mogu iste kad se voće rasproda vratiti.
Tako rado voćarski trgovci i u susjednoj
Monarhiji i to se pokazalo ne samo kao
praktično, nego se uštedi i rad oko pra-
ručivanja. A naročito se to preporučuje
kao praktično, gde je u pitanju veća koli-
čina voća. Koliko sam puta gledao u mirno
doba, kako na Savi naši voćari kad do-
nesu voće dereglijama i lađjom, gomilama
bače u vodu pre nego što ga iznesu na
pijacu na prodaju, jer je usled nepažnje
pri branju — mnogi što je još gore, tresu
voće — i tovarjanj mnogi plod počne
da trune. Pa kad im već potrune, da ga

*) Ostavljeno narječje piševo.

Na današnji dan, 16. jula 622 go-
dine prebjegao je prorok Muhamed iz Me-
ke u Medinu. Od ovoga znamenitog doga-
đaja u životu i radu njihovoga proroka
muslimani računaju vrijeme, kao što ra-
čunaju Hrišćani od rođenja ili tačnije
obezbjeđivanja Isusa Hrista. — 16. jula 1857
godine umro je u Parisu ugledni francuski
pjesnik Jean Pierre de Beranger. Be-
ranger je skoro do dan danas ostao jedan
od najpopularnijih francuskih lirskih pi-
snika. Najljepše se pjesme nalaze u nje-
govoj zbirci „Chansons“. Njegove se pjes-
me naročito mnogo čitaju po školama na
predavanju francuskog jezika među fran-
cuskom klasičnom literaturom. — 16. ju-
la 1872. godine rođen je u Borju u Nor-
veškoj znameniti norveški polarni ispi-
vač Pold Amundsen.

MALI PODLISTAK POSEBNE NOVINE ZA JAPANSKO PRIJESTOLONASLJEDNIKA.

Od nove godine smije japanski
prijestolonasljednik, koji je navršio
18. godinu, da čita novine ili bolje re-
kući: jedne novine. Sve vijesti i član-
ci, koji su kao prikladni pronađeni za
prijestolonasljednika, bivaju izrezani i
iz tog se sastave posebne novine.<

bar upotrebe ma i na sirće, nego ga i u varoš bacaju na đubre. Ima li još koje trgovine, da pola robe propadne i trgovac pola robe na đubre da baci? Onda je doista čudo, da pored takva postupka i pored skupih dovoznih sredstava, još bude na voću hasne. A sve se da tako lepo sačuvali i grožđe, i kruška, i jabuka idr. voće, a to je jedina većina što treba da je imaju, pa da sačuva u voće da je lepo, da ga je do kraja mlo videti.

Ako je kome do toga stalo, da se voće sve donde lepo održi, dok ga ne prodamo i dok se ne potroši, to su proizvodjači. Njima je to najviše od koristi, te zato su baš oni najviše pozvani, da što veću pažnju obrate kako pri branju voća, tako i pri pretovarivanju u druge korpe, onda će pri prodaji uvek postići dobru cenu, jer dobra roba — sama sebe preporučuje.

Argentina.

U posljednje se doba Argentina često spominjala. Ne će dakle biti na odmet, da u najkraćim potezima upoznamo naš čitaoc sa tom zemljom.

Argentina je jedna od najjužnijih država južne Amerike i najbogatija od njih, što se tiče stočarstva i zemljoradnje. Glavni je grad države Buenos Ayres sa 1.300.000 stanovnika. Cijela Argentina, koja je velika preko 2 milijuna četvornih kilometara, podijeljena je na 14 pokrajina, a ima preko 7 milijuna stanovnika.

Željeznička mreža iznosi u Argentini 31.000 km, a na njoj je zaposleno preko 100.000 željezničkih službenika, koji beu godišnje plate u iznosu od 43 milijuna zlatnih pesosa.

Za riječni promet služe rijeka Parana i Uruguay, koje, kad se sastanu, prave rijeku La Plata, koja je na utoku široka 180 kilometara. Po ovoj ogromnoj rijeci plove, u mirno doba, parni brodovi cijelog svijeta. Osim ovoga, Argentina ima čitav niz zgodnih pristaništa, kroz koje se na godinu izvozi u inostranstvo pojskih i industrijskih proizvoda u vrijednosti od kojih 700 milijuna kruna.

Argentina se može podijeliti na četiri pojasa. Najveći je onaj, u kome su prostrani „pampasi“ (polja), na kojima se goji stoka. Gotovo isto je toliko velik zemljoradnički pojas. Kultura vinove loze zauzima također silu zemlje, a sumarstvo i rudarstvo razvija se u Corillierama.

Argentinski vinogradari proizvode na doginu od 4 milijuna hektolitra vina; od toga imaju oko 40 milijuna pesosa prihoda. Zemljoradnički pojas iznosi oko 80.000.000 hektara. Zemljište je veoma plodno, klima umjerena, a kš. dovoljna. Sniježnih vijavica i mrazova u Argentini nema, dok naprotiv ima dosta rijeka i potoka, a gdje ovih nema, tu se u neznatnoj dubini dolazi do vode. Pšenice se proizvodi na godinu od 2000 do 3200 kg po hektaru. Zol i kukuruz također daju obilnu žetvu.

Po posljednjoj statistici, u Argentini ima 19.150.000 goveda, zatim 44.752.000 ovaca i 5.079.000 konja, što sve predstavlja vrijednost, u današnje doba, od kojih 6 milijardi kruna.

Uslavljanje je u Argentini vrlo živo. Godine 1910. uselila se u tu zemlju 231.081 lica, od kojih otpadaju na Talijane 93.528, na Špance 86.726, a na ostale narodnosti 50.828. U Argentini ima do sada doseljenih oko 2 milijuna Talijana.

Veliki broj južnih Slovena također se doselio u Argentinu. Oni su nastanjeni u unutrašnjosti zemlje, gdje se bave najviše zemljoradnjom i stočarstvom.

S. L.

Narodna privreda

Poštanske štedionice u Hrvatskoj

Prema saopštenju iz trgovacke i obrtničke komore zagrebačke, kreće se je cjelokupni promet kr. poštanske štedionice na području Hrvatske i Slavonije u mjesecu maju 1918. kako slijedi i to: Štedovni promet: uloženo K 926.708 (u aprilu K 813.636), povraćeno K 434.234 (u aprilu K 435.524), ostatak K 192.469. Čekovni promet: uloženo K 38.290.533 (u travnju K 39.415.497), povraćeno K 14.881.097 (u aprilu K 13.215.721), ostatak K 23.409.441.

Radeće oko žetva u Ugarskoj.

Iz Budimpešte javljaju: O tečaju radnja oko željeve saopštava se sa odlične stručnjacima strane; Usljed povoljnog toplog vremena, koje od nekoliko dana u čilavoj zemlji vlada, dozreli su pšenica i ječam malo ne u svim dijelovima zemlje, te je žetva malo ne svugdje u punom jeku. Žito se brzo sprema. U svim onim krajevima, gdje je žetva već započela prvih dana ovog mjeseca, moglo se već početi i mlacenjem i već je otpremljeno više vagona žita. Prve otpreme sada su u teku i već narednih dana moći će se iznijeti točnih podataka o minovima dobavljenom novom žitu. Da se novo žito što brže otprema izdale su i ugarske državne željeznice shodne odredbe. Tako je određeno, da se žito imade primati i vanredovnih satova, a jednako i izdavati. Doprava dospjelih pošiljaka imade se kao i kod brzih pošiljaka po mogućnosti i telefonski obaviti.

Pabirci

OFICIRSKA ZAGONETKA.

Jedan ruski general otpušta u unutrašnjost Rusije, da tamo pregleda trupe. Posle pregleda on uđe u oficirsku kabinu, gde u jednom uglu spazi povelu broj boca, koje su mesto obične etikete

nosile bela pismena. Boce su stajale — dvadeset pet na broju — tačno poredjane po azbučnom redu.

— Sta to ima da znači? — upita general poručnika, koji ga je pratio.

— To je oficirska zagonetka, Vaše prevashodstvo, — odvratio oficir malo zbunjeno.

General uzme raspitivati dalje i najzad dozna ovo:

— U svakoj boci nalazi se druga vrsta likera. Kad se sastanu oficiri, jedan od nas iznese više vrsti likera, tako da pismena obrazuju jedno ime.

— Vrlo originalna ideja, — primeti general. — Bili ste i vi mogli da pokušate, da pogodite tako neko ime?

— Ako vašem prevashodstvu to čini zadovoljstvo, pokušaću, — odvratio poručnik.

General ode u ugao, izmeša u jednu čašu raznih likera, dok je oficir stajao na drugom kraju, licem okrenut zidu.

— E, sad pokazite svoju većtinu, — reče general, predajući poručniku ovu me-

Oficir nategne i na dušak ispije čašu, pukne jezikom, pa onda kaže:

— To je bilo Ana, prevashodstvo.

— Bravo! — poviče general. — Ali za to je svakako potrebna duga praksa?

— O, prevashodstvo, Ana je sasvim lako, ali mi imamo u svome puku jednog kapetana, koji je tu skoro tačno pogodio čak i ime „Navukodonosor!“

M.

SLABOSTI ČUVENIH LJUDI.

Bezazlene slabosti čuvenih ljudi čine jednu interesantnu glavu u njihovoj istoriji. Evo ovde samo nekoliko primera.

Jedan od najrasejanijih ljudi bio je učen bibliograf Gilom Bide, koga su nazivali „čudo Francuske“. Kad je jednoga dana njegov sluga uleteo u njegovu sobu za rad i javio mu, da gore kuća, on mu je mirno odgovorio:

— Kaži ti to mojoj ženi, ti znaš, da se ja ne mešam u domaću stvar.

Rasejanost Lifonteno čuvenoga basnospisca, graničila se skoro sa besavošću. Svakoga dana je ili zaboravljao da obuče koji deo odela ili ga je oblačio naopake.

Sili, ministar francuskog kralja Henrika IV, takodje je patio od neverovatne rasejanosti. Kad je jednog zimnjeg dana išao u crkvu, primeti svome pratiocu, da je neobično hladno.

— Nije hladnije, no što je bilo poslednjih dana, odvrat mu pratilac, ali ste se vi možda i suviše lako obukli!

I zaista Sili nije imao na sebi ništa drugo od gornje haljine; sve donje haljine bio je zaboravio.

Henrik Ibsen uvek je sam pisao svoje pesničke i literarne radove. Nikada nije držao sekretara, niti je ikada diktirao. Isto tako na sva pisma uvek je odgovarao svojeručno. Imao je vanredno lep, sitan, okrugao rukopis a i pri korekturama bio je osobito pažljiv i tačan.

Pored Ibsenove mastionice nalazila se jedna dašćica, na kojoj je stajalo nekoliko malih, od drveta izrezanih medveda, jedan crni đavolić, nekoliko mačkica, i zečića. O tome je Ibsen ovako obavestio jednoga svoga prijatelja:

— Ja nikada ne pišem ni jednog jedinog rečica, ako predamnom ne stoji dašćica sa svim tim stvarčicama. Bez nje ne mogu da pišem. Zašto mi je potrebna, to je moja tajna.

Posvete je Ibsen uvek pisao zlatnim perom.

M.

PRIJATELJ ANATOLA FRANSA.

Francuski romansijer Anatol Frans se vrlo jako sprijateljio s nekim lrcem za koga se ne može reći koja mu je strast jača i neodoljivija: da li alkohol ili manija za skupljanjem retkih knjiga.

Taj originalni skupljač retkih knjiga dodje jednoga dana proslavljenome romanopiscu u nešto čudnovatijem odelu: pojavio se u crnome geroku, a u mesto prsluka imao je noćnu košulju. Anatol Frans mu reče da je nezgodno obučen, ali mu ovaj odgovori mirno, hladnokrvno:

— Tačno je to, ali ako vam je baš toliko stalo da znate, pokazacu vam da ispod košulje imam vrlo lep crni prsluk. Ali ja odelo oblačim onako kako ga pri ustajanju nadjem pored postelje. Zar mari nešto, da li ću prvo navući košulju ili gerok? Glavno je da na telu nosim sve ono što treba da nosi svaki moderan čovek. Sa svim je sve jedno po kome ću se reću oblačiti. Prebrojite li sve odelo na meni, naći ćete da mu je broj uvek isti, pa ma mi frak bio dole, a košulja gore.

I još to nije sve. Jednoga dana je taj lrac strahovito nababao.

— Kako ste nababli? — upita ga Anatol Frans.

A ovaj mu ispriča ovo: U oči toga dana kupio je toliku količinu knjiga, da im je jedva našao mesta u svojoj sobi. Poputio je i poslednji budžak od poda do plafona. Razume se da je i krevet zatrpao.

Kad je bilo pola noći prispavalo mu se. lrac na neki način izvuče dušek, iznese ga na krov i na krovu zaspi. Preko noći pljusne strahovita kiša i tako je, eto, lrac dobio influencu.

M.

Narodno zdravlje

VODA ZA KUPANJE MALOG DJETETA.

Novorodjeno dijete je vrlo nježan i slab stvor, pa bilo i potpuno zdravo i dobro razvijeno, te mu i najmanja pogreška u njezi može nahnuditi, a gdje kada mu baš i glave doći. Novorodjeno dijete je naročito osjetljivo prema nečistoći. Upravo se može reći, da je najviše dječjih bolesti od nepodesne hrane i nečistoće. Majka, koja svoje dijete uredno doji i čisto drži, uštediće sebi mnogo brige, mnogo truda i neprospavanih noći. Dijete se radi čistoće svaki dan kupi i to mu vrlo dobro prija. Ali baš i tom prilikom može majka i dadilja učiniti za-mašnih pogrešaka, pa upropastiti dijete. Već i od same vode, koja se upotrebi za kupanje, često će zavisiti ne samo uspjeh toga posla, nego baš i zdravlje djetinjice. S toga je potrebno, da svaka mati zna, kakvu će vodu upotrebiti za kupanje svoga djeteta.

Prije svega voda za kupanje maloga djeteta mora biti čista. U mutnoj i trunjavci, pokvarenoj i smrdeljavi vodi se dijete upravo i ne može tako okupati, da ponesto od one nečistoće i onog gada iz vode na njemu ne ostane. I ne samo mutna i trunjava, ustojana i smrdljava, nego i inače sumnjiva voda — pa ma ona prividno bila čista i bistra — može biti opasna. ako je u njoj kakvih zaraznih klica. S toga je pravilo, da se voda za kupanje male djece uzima samo sa onih mjesta, koja nijesu izložena kakvoj zarazi, a ne, na pr., iz bara i žabokrečina; sa bunara, u koje se sliva nečistoća; sa izvora i potoka, gdje se peru i prijavu košulje. Za kupanje djece smije se upotrebiti samo ona voda, za koju se s pouzdanjem zna, da bi se bez straha smjela i piti. Pa i nju radi sigurnosti treba svakod toklo zagrijati, da neko vrijeme ključa i tek onda je ostaviti, da se ohladi na onu mjeru, koja je potrebna za kupanje.

S. L.

Razne vijesti.

Kako su se nekad kažnjavali narodni zastupnici za neparlamentarne izraze?

Godine 1816. držao je u engleskom donjem domu govor znameniti engleski govornik Sheridan, koji je žestoko napao čitav dom, da se je dao na najprikladniji način podmititi. Dom je zaključio, da Sheridan mora klečati moliti za oprostjenje. I on je kleknuo i molio za oprostjenje. A kad se ustao, oprašio je hlače i uzdahnuo:

„Ovaj dom je ipak jako prijav.“

Što je gore.

Amerikanski humorista Mark Twain pričao je ovu interesantnu zgodu:

Jednom sam posjetio neku ludnicu, gdje me je upravitelj najljubaznije primio i pokazao mi uslužno pojedine interesantne slučajeve. Tako me je doveo u jednu sobu, u kojoj je sjedio neki čovjek osrednje dobi i mrko buljio preda se. Ja sam sa simpatijom raspitao za stanje ovoga nesretnika. A moja simpatija je još više porasla, kad mi je upravitelj razjasnio, radi česa je taj čovjek poludio.

„On je bio žarko zaljubljen u neku lijepu djevojku, a ona ga je odbila. Zato je pao u melankoliju.“

Posli smo dalje.

U pokrajnoj sobi nalazio se drugi ludjak, koji je upravo bijesno lupao oko sebe, tulio kao životinja i udarao glavom o zid.

„O — čini mi se — to je mnogo gori slučaj“ — rekao sam.

„Imate pravo, — odgovori upravitelj — „daleko gori slučaj.“ Ovaj nesretnik je naime oženio onu djevojku.“

A. Grič:

DAN ODMAZDE

(Nastavak.)

Požudni rudar, koji traži zlato ne zna ni za šta drugo nego za tu svoju strast. Umjesto da kleknu na koljena i da se zahvali Bogu na spasenje, njih se dvojica požudnim pogledom stadoše obazirati po zidovima pećine... „Zlato!“ pro-muca jedan teškom mukom... — „Zlato!“ odgovori drugi drhtavim glasom.

Dok su toliko-koliko gledali da utolo strasnoglad sa ono malo hljeba, što su ga nosili sa sobom, neprekidno su gledali čas u kamenje na vrhu časa u pod pećine. Odjednom jedan od njih počeo je pukotini, gdje je bio opazio da se nešto sjaji. Vraćajući se odande stado drhtati kao prut, gledajući brzo da sakri-je nešto u džepu.

„Pokaži da vidim, dovikuje mu jači drug. Teškom se mukom riješava onaj drugi, da mu učini po volji; oklijevajući vadi iz džepa čitav komadić zlata, sa koga ni jedan ni drugi kao da više ne može da okine oči.“

Sjeli su na dno pećine i pribili se jedan uz drugog, da bi jedan drugog ugrijali i podbočili. „Sada nikako ne smijemo podležti; sad nam život vrijedi više no ikad, pa moramo pošto poto gledati, da iznesemo živu glavu“, to im je sada jedina misao. Grozničavo računaju, koliko će im još trajati hljeb, što ga imaju kod sebe. Za to vrijeme snijeg pada sve jače i jače; sve više zatrpava ulaz u

pećinu, tako da je u ovoj uskoro toliki mrak, da oni jedva još mogu raspoznavati drug drugu.

„Evo, sve su krunjice pahuljice, a padaju sporije nego do sada“, tek će reći jedan od njih dvojice — „to znači, da će se još noćas razvedriti, pa se sutra možemo vratiti. Nego... šta veliš, da li da kome govorimo za ovo, što smo našli?“

„Nikako!“ odgovori onaj drugi. „Niko osim nas ne smije znati za ovo blago. Ta nismo nas dvojica valjda za druge reskirali glavu, dok smo ovo pronašli!“

„Ono, u logoru je nesreća, ali tamo smo opet sigurniji, nego što smo ovdje u planini. Ako ikad mislimo uživati u ovom svome bogalstvu, to se moramo truditi, da odolimo gladi i naporima, sve dok nam ne stigne pomoć. Hoćemo li biti pravi drugovi?“ žustro je govorio jedan od njih dvojice onom drugom.

„Hoću! Bićemo složni kao braća. Ako nam nestane hrane, a mi ćemo se zasitiiti gledajući svoje zlato. Ural ural!“ od-ševljeno odgovori drugi.

No taj je njegov usklik ipak vrlo slabo odjeknuo u pećini. Nekada tako jak čovjek bio je golemo već sasvim klonuo. Spusti glavu i posljihe nekoliko sekunda zaspao pored svoga druga. Naposlju je bila stala bura, vladala je grobna tišina, a krunje pahuljice snijega sve su sporije padale.

Dva dana donijele njih se dvojica opet pojavio u logoru; bili su mnogo slabiji nego što su bili, kada su krenuli u planinu, ali u očima im je sijevala divlja, ne-prirodna pozuđa, jer od onoga časa u pećini, kada su opazili zlato, kao da im se sam djavo bio uvukao u grud.

30. glava.

To sam ja evo snivao. Možda to pak nije bio san, možda sam ipak bio čuo glasove, koji su šapatom razgovarali pored zida kolebe? Budale jednog Zazirali su od svakoga, koji bi ih mogao čuti, pa ipak nisu obraćali pažnju na to, koliko je pukotina bilo između pojedinih dasaka, iz kojih je koliba na brzu ruku sagradjena, tako da se u kolibi moglo čuti šta govore. Razgovarali su o nekom silam zlatu, što su ga bili našli u nekoj pećini na putu kroz provaliju. No ja toga časa nisam mnogo obraćao pažnju na to, šta su oni govorili; slušao sam samo pravilno disanje stoga sinčića, koji je bio legao pored mojih nogu, da bi me ugrijao pa je tu ubrzo i zaspa. Kratko vrijeme poslije toga zaspaio sam i ja.

Najednput se trgao. Čuo sam u kolibi neku viku i svadju, a zatim tužno zapomaganje moga Bernarda.

Još u oči toga dana nisam mogao ni na samom krevetu da se okrenem, sada pak skočih i opazih onu dvojicu, gdje se otimaju oko parčeta hljeba, koji je dječku bio ispaio iz ruke. Bili su ga opazili, kada je iskopavao hljeb iz onoga kuta.

(Nastaviće se.)

Posljednje hrzajavne vijesti.

GROF BURIAN O MIROLJUBIVOSTI MONARHIJE.

Kb. Beč, 15. jula.

Na oba ministra-predsjednika Monarhije stiglo je saopštenje ministra za spoljne poslove, grofa Buriana, u kojem ovaj izvodi: Danas nema nikakvog smisla govoriti o pitanju krivice rata. Mi nemamo drugog cilja do da od naših neprijatelja iznudimo volju za mirom. No sigurno je, da sporazumne sile hoće da unište našu odbranbenu snagu i našu vojničku silu. Prosudjivanje naših mirornih zaključaka sa Rusijom i Rumunjskom sa strane sporazumnih sila potpuno je nepravdno, pošto smo mi uvijek spremni, da sa našim neprijateljima raspravljamo o miru. Potpuno su neopravdani zahtjevi za odštetom i ponovnom uspostavljanju, koje bi prije mi imali pravo da stavimo, iako bi se o tome dala postići saglasnost. Naprotiv se o teritorijalnim zahtjevima sporazumnih sila za Elzas-Lotaringijom, Trentinom, Trstom i njemačkim kolonijama ne može nikako ni raspravljati. Ovdje nalazi naša pripravnost za mir svoj kraj. O našem vlastitom posjedu ne možemo mi uopšte ući u kakovu debatu.

Što se specijalno tiče Austro-Ugarske, to je težnja naših protivnika, da u naknadu za izostale ratne uspjehe još povećaju unutrašnje probleme, jer se nadaju, da obećanjima učine sebi poslušnima pojedine dijelove. No velka, većina naroda Monarhije odbija od sebe takvu namjeru, jer su ti narodi čvrsto riješeni, da te probleme riješavaju sa svojim vladocem u okviru svojih granica, kao što je to i do sad bivalo. Grof Burian svršava ukazujući na riječi vladocove u odgovoru na nolu Svetoga Oca: Mi težimo za mirom, koji će osloboditi narode u daljem životu od mržnje i osvetoljublja i koji će osigurati buduće generacije od upotrebe oružane sile.

IZVJEŠTAJ NJEMAČKOG VOJNOG VODJSTVA.

Kb. Berlin, 15. jula.

Zapadno bojište: Vojna skupina bavar-skog prijestolonasljednika Rupprechta: Juzgozapadno od Yperna počeo je neprijatelj juče u jutru poslije jake

preme vatrom na napad i prodro je u uzanu širini u naše borbeno područje. S obje strane Lyse preko dana topnička djelatnost, koja je uveče oživjela i na ostalim frontovima.

Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Između Aisne i Marne ostala je borbeno djelatnost živahna. Mjese pišadijske borbe južno od St. Pierre i Aigle, kao i u području Saviera.

Poručnik Löwenhardt izvijestio je svoju 35. vazdušnu pobjedu

Prvi zapovjednik glavnog štapa pl. Ludendorff.

FRANCUZI U OČEKIVANJU NOVOG NJEMAČKOG NAPADA.

Lugano, 15. jula.

Pariski dopisnik „Secola“ piše: Od nekoliko dana očekuju u Francuskoj novi njemački napad sa mirom i odlučnošću.

Prema izvještajima su letjela dva pripreme dovršene. S nekim izvjesnim nemirom nastoje se pronaći odgovlačenja ofenzive, za što moraju da predleže ozbiljni razlozi. Predmijerje se među ostalim, da njemačko vrhovno vodstvo smjera jedno nečuvano iznenađenje na bilo kojem odsjeku fronta, koje će se možda sastojati u jednom napadu sa većim brojem oklopljenih automobila.

JAPANSKO NAORUŽANJE NA MORU.

Bern, 15. jula.

Američka štampa zanima se japanskim mornarskim programom, koji predviđa za periodu 1918/19. gradnju od 23 velika ratna broda. Među ovima se nalaze 6 naddrednota, 14 oklopljenih krstarica, nekoliko krstarica, 46 razarača i nekih 170 podmornica. Ovaj program koji je baš sad prošao kroz japanski parlament, smatra se kao čudnovata naknadna igra japanskih prijateljskih i miroljubivih uvjeravanja posljednjih mjeseci.

SUKOB IZMEDJU FRANCUSKE VLADE I PARLAMENTARNE KOMISIJE.

Zbog ratnih ciljeva.

Bern, 15. jula.

Treba još da se razjasni jedna vijest, što je baš stigla iz Parisa, a prema kojoj je parlamentarna komisija za spoljne poslove pozvala preda se ministru za spoljne poslove Pichonu, traživši od njega da smjesta preduzme mjere, koje izgledaju da su potrebne usljed momentane situacije. Kako se pogovara, došlo je između vlade i komisije o pitanju ratnih ciljeva do vrlo ozbiljnih nesuglasica, koje su se posljednjih nedjelja još i znatno zaoštrile.

TALIJANI O HERTLINGOVOM GOVORU.

Lugano, 15. jula.

Po jednoj vijesti rimskog dopisnika „Corriere della Sera“, čije se vijesti smatraju kao inspirisane, naziva vlada izjave grofa Hertlinga dvosmislenima, jer da su samo produženje poznatih sredstava, da licemjerstvom i lažima nadmudre neprijatelja. Dopisnik veli: Zna se dobro, da sile sporazuma ne izbjegavaju ozbiljna mirorna raspravljanja, ali govor grofa Hertlinga dokazuje ponovo, da za to još nije prispjelo trenutak, naročito sve donde, dok u Berlinu vojna kasta drži uzde u rukama.

ZAHTJEVI ZA ISPRAŽNENJEM PARISA.

Bern, 15. jula.

Udruženje radikala sainskog deputatama poziva vladu, da ubrza mjere za ispražnjenje glavnog grada. I monarhistička „Action Française“ traži ispražnjenje Parisa, dok još nije to neposredno ugroženo.

AMERIČKI ZAJAM SPORAZUMNIM SILAMA.

Bern, 15. jula.

Kako Havasov ured iz Washingtona saopštava, iznosi kredit, koga su Sjedinjene Države dosada odobrile sporazumnim silama, 691.590.000 dolara.

UČENJE MAGJARSKOG JEZIKA NA UNIVERZI U MÜNCHENU.

München, 15. jula.

Bavarska je vlada odlučila, da početkom jesenskog semestra namjesti jednog lektora za magjarski jezik i literaturu na univerzi u Münchenu.

EKSPOZITURA PESTANSKE-UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE u Beogradu — Knez Mihailova br. 50.

Specijalno odjeljenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranima.

Osnovna glavica i pričuva 232.000.000 kruna.

CIJENE OGLASIMA:

Osmiina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:

PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmiina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Knjižara „Napredak“

Beograd.

Dela Laze Lazarevića 7-50

Bilvan Rudez, Knjiga o sreći 4-50

Gj. Roveta Prvi ljubavnik broširano 3-50

Arsović, Viteške igre i sportovi 7-50

Gj. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

CIRILICOM ŠTAMPANO

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

O. Grujić, O društvenom prosvetavanju 2-50

1176-XV

Traži se sluzavka

za tri lica, koja bi čistila sobe i donosila menažu tri puta dnevno. Mesečna plata 60 kr. i hrana. Ponude slati administraciji pod „Sluzavka 1132“.

Stanovi.

Tražim

Jedan stan sa 2 sobe

i ostalim udobnostima, po mogućstvu u blizini kneževoga spomenika. Obratiti se u upravi lista pod znakom „Stan 1126“.

Razno.

Suncobrana i kišobrana

u raznim kvalitetima, kao i ostale galanterijske robe, preporuča trgovina Milana V. Savića, Knez Mihajlova 9.

Midera „Direktor“

razne veličine, preporučuje galanterijsku trgovinu Milana V. Savića, Knez Mihajlova 9.

Spediterska kola su zapregom

za prenos pokusitva, kabastih predmeta, i trgovačke robe mogu se dobiti kod Mihajla Krsića, Knez Mihajlova ulica 45.

Gala filaker

sa dobrim konjima i luksuznom opremom stavlja se p publici na raspoloženje za svadbe i izlete. Obratiti se u radnji Mihajla Krsića, Knez Mihajlova ulica 45.

Milka Majstorović, neka se javi I. Konejčević, Makenzijeva 67b, da primi novčaniku pošiljku.

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

38035-5

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, da me izvestite o momu mužu Dragutinu Totoviću, dvorskom služitelju br. pošte 999, jer se ne javlja osam meseci. Mnogo brinem. Njemu javite, da smo svi zdravo i neka češće piše. Unaprijed blagodarim Julka Totović — Uzička ulica 5, Beograd.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Porodice niže imenovanih mole, da njihove izvestite da su kod kuće, živi i zdravi i da mole svoje, da im se jave preko mene podpisatog.

Staniša Dimitrijevića 2. četa 2. bataljona 4. puk. Stevana Nemanje I. poziva, Jakšića Babovića rezervna municiona kolona 4. odjeljenja 19. puka I. poziva, Radoja Krsića rezervnog p.poručnika 4. čete 4. bataljona 19. puka I. poziva, Milivoja Obradovića podnarednika mitraljeskog odjeljenja 19. puka I. poziva, Arsenija Obradovića 3. inženjer. bataljona, 4. četa, Bogdan Kostić 3. pozicijska baterija drinske divizije, II. poziva, Tihomir Kandić II. odel. velikog mostovskog trupa šumad. divizije, Milisav Krsić, Jovan Krsić i Mihailo Krsić IV. mitraljesko odjeljenje br. pošte 44. Živojina Radosavljevića dopun. četa 11. puka, II. poziva br. p. 48. Živojina Stevanovića Miloševića 3. poljska bolnica šumad. divizije, I. poziva, Stanoja Jovičića zandarm kumanovskog odreda, Dragića Kandića 4. pozic. bater. II. poziva, Aleksandra Babovića podnared. 3. bater. haub. puka, br. pošte 603, Vukle Babovića XI. puk II. poziva šumadij. divizije, Lazara Prašića-Lazarevića 2. četa II. batalj. XIX. puka I. poziva. Stevana A. Martanovića pisara pri Vrhovnoj Komandi, Milana Martenovića 2. četa IV. batalj. XI. puk kadrovske, Bogića Djurdjevića 2. četa 2. batalj. 19. puka I. poziva, Bogosava Pavlovića bojna komora XI. puka II. poziva, Radosava Ilića i Velimira Arsića skrivu poslednje primljenih sv. iz Grabovca, Dragića Simića Prnjavor 2. četa 4. bataljona XI. puk II. poziva, Mirča Parlatića inženjerska alatna kolona šumad. divizije, Filipa Milosavljevića 3. četa IV. bataljona XI. puk III. poziva, Stevana Apostolovića pekaarska četa šumad. divizije I. poziva, Ranka Stojanovića, podnarednika 3. četa 3. bataljona 19. puk šumad. divizije i Radoja Djokića 3. četa 2. bataljona 19. puk I. poziv svi iz Bogdanja. Za dobrotu unaprijed blagodarim Momir Pavlović trgovac, Trstenik.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim izvestiti mog sina Dragostava Z. Arnaudovića, pješ. p.poručnika III. čete, I. bataljona, 8. puka dunavske divizije II. poziva, br. 36, da sam ja zdrav. Od njega sam primio poslednju kartu, koju je pisao 20. decembra 1917. godine, više ne, ma da sam mu nebrojeno puta pisao. Izvestite me ovim putem, je li on živ i zdrav i neka se javi. S poštovanjem Živan M. Arnaudović, trgovac, Glavna ul. 149, Kragujevac.